

Konkrétní psychologie osobnosti

4. 5. 2004

Struktury osobnosti:
schizoidní, depresivní,
obsesivní a hysterická

Struktury osobnosti

- Rieman: Základní formy strachu (1961)
- Čtyři známé poruchy jako typologie osobnosti, kombinace typů
- Strach - ústřední pojem
- Paralela s otáčením Země kolem Slunce
- 4 základní formy strachu (strach ze sebeodevzdání, strach z izolace, strach z proměny, strach z nutnosti) a impulzy (individuizace, snaha po odevzdání se, snaha po stabilitě, snaha měnit se)

Schizoidní osobnost

- Strach z odevzdání se, vymezení vlastního já
- Soběstačnost, nezávislost, omezení kontaktu
- Kruh: málo komunikace - nedostatek empatie - projekce - málo komunikace
- Úzkost: projekce a vztahovačnost
- Rozum, intelekt, smysly
- Schizoid a láska: prožívá jako závislost, nemožná je důvěrnost, žárlivost, chlad, pochyba o možnosti být milován, ohrožení partnerem
- Schizoid a agrese: frustrace dítěte s nerozlišeným já - zloba, agrese zaměřená na odstranění strachu bez představy na ostatní, chybějí střední tóny.
- Životopisné pozadí: citlivý x expanzivní typ, odmítání matkou, svět není bezpečný, nevyzrálé emoce, úzkost - nejmarkantnější

Depresivní osobnost

- Strach stát se já, sebeobětování
- Závislost, zrušení já-ty, bojí se rozpadu vztahu - dětská závislost sebe na partnerovi či naopak.
- Kruh - malé já je závislé na velkém Ty, tím více vzrůstá strach já být samostatným
- Odříkavost, altruismus, nenaplnění přání (splnit musí jiní) - deprese, pocity viny
- Depresivní člověk a láska: nejdůležitější, snaha o maximální blízkost, deprese, pozbytí vlastního já nebo vyděračský vztah, málo úcty u druhého partnera
- Agrese - neslučitelná s láskou: vyhýbání, trpitel, vina na druhého, zaměření na sebe, kruh: selhání a deprese posilují inhibici agrese
- Životopisné pozadí: citliví, citoví, slabí. Závislost na matce a introjekce vztahu. Rozmazlující a odmítavé matky

Obsesivní osobnost

- Touha po trvání, strach ze změny
- Kruh: čím více bráníme změně, tím více strachu z ní navozujeme
- Lpění na tradici, váhání a pochybování, jednoznačnost, rozumnost, obsese jako převod na náhradní objekt
- Láska: znepokojuje nutnosti ztráty hranic, kontrola citů, boj o moc, nedostatek spontaneity, pravidla
- Agrese: zachází opatrně, spontánní projevy jsou nepatřičné, přílišné ovládání - nutkavé symptomy, boj za správnou věc, povolání, lstivost, moc, nemotornost, nerozhodnost
- Výchova: expanzivita, agresivita x přizpůsobivost. Konflikt mezi přáními a impulzy a prostředím. Vůle x nutnost poslouchat. Kontrola superega, spontánnost. Blokování impulzů. Víra v existenci absolutního řádu.

Hysterická osobnost

- Strach z nutnosti, usilování o změnu a svobodu
- Neuznání omezení a řádu, život z okamžiku v pseudorealitě, bez kauzality, zodpovědnosti. Přizpůsobení etiky, zásad, život bez kontinuity, projekce viny navenek, expanze ega
- Láska: prožitek, změna, vrchol. Rozšíření já, sugestivní, okouzující, potvrzení výlučnosti a hledání velké lásky, dokonalost partnera. Ideální obraz rodiče - silná, idealizovaná či negativní vazba, nedostatek vzorů, milostný trojúhelník
- Agrese: rivalita a konkurence, bezstarostná, pružná agrese, intriky, scény, manipulace
- Vývoj: emoce, spontánnost. 4-6 let: neomezené možnosti, svět se odehrává kolem něj, nutnost pochopit omezení, zodpovědnost, mít vzory. Nekonzistentní, chaotické prostředí, rozporuplné - dítě nemá pevnou strukturu, manipuluje, nenachází identitu
- „Ženská hysterie“ jako obrana patriarchálnímu obrazu rodiny